

PK-002-001607

Seat No. _____

Third Year B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination
July - 2018

Human Resource Management - 2
(New Course) (HRM - 2)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001607

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- ૧ (અ) તાલીમની વ્યાખ્યા, હેતુઓ અને પ્રકારો જણાવો. ૧૦
(બ) કર્મચારી જુસ્સાનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૦

અથવા

- ૧ (અ) તાલીમ ખર્ચાળ છે. પરંતુ તેની ગેરહાજરી વધુ ખર્ચાળ છે. ૧૦
- વિધાન સમજાવો.
(બ) કામદારોને તાલીમ આપવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૦

- ૨ (અ) ઔદ્યોગિક માનસશાસ્ત્રનો અર્થ, હેતુઓ જણાવો. ૧૦
(બ) ઔદ્યોગિક માનસશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. ૧૦

અથવા

- ૨ (અ) ઔદ્યોગિક થાકનાં મુખ્ય કારણો અને તેને દૂર કરવાનાં તમારા ૧૦
સૂચનો આપો.
(બ) જુસ્સાને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો. ૧૦

- ૩ ઔદ્યોગિક સંબંધો એટલે શું ? તેનાં હેતુઓ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૧૫

અથવા

- ૩ (અ) ઔદ્યોગિક સંબંધોનાં કારણો જણાવો. ૮
(બ) ટૂંકનોંધ લખો : ઔદ્યોગિક સંબંધો. ૭

- ૪ (અ) ઔદ્યોગિક ઝઘડાનાં કારણો અને અસરો જણાવો. ૮
(બ) ઔદ્યોગિક ઝઘડાનાં ઉકેલની પદ્ધતિઓ ટૂંકમાં જણાવો. ૭

અથવા

- ૪ (અ) ઔદ્યોગિક ઝઘડામાં ફરજિયાત લવાદીનાં ફાયદા-ગેરફાયદા ચર્ચો. ૮
(બ) સામૂહિક સોદાગીરીનાં લાભાલાભ જણાવો. ૭

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions are compulsory.

- 1 (a) State the definition, objectives and types of training. 10
(b) Explain the importance of Moral. 10

OR

- 1 (a) Training is expensive but its absentism is more expensive. – Explain the sentence. 10
(b) Explain the various methods of training of workers. 10

- 2 (a) State the meaning and objectives of industrial psychology. 10
(b) Explain the scope of industrial psychology in short. 10

OR

- 2 (a) Give the causes of industrial fatigue and give your suggestions to remove fatigue. 10
(b) State the factors affecting moral. 10

- 3 What is industrial relations ? Explain its objectives and scope. 15

OR

- 3 (a) State the causes of Industrial relations. 8
(b) Write a short note on : Importance of Industrial relation. 7

- 4 (a) State the causes and effects of Industrial dispute. 8
(b) State the methods of solving Industrial dispute in brief. 7

OR

- 4 (a) Discuss the advantages and disadvantages of compulsory arbitration. 8
(b) State the merits and demerits of collective bargaining. 7